

Govor ob slovesnem odprtju TVU 2009

Zbrane na slovesnem odprtju Tedna vseživljenjskega učenja 2009 v Novem mestu je s svojim razmišljanjem o učenju nove dobe obogatil slavnostni govornik, minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič:

»Ravnateljica šole, direktorica Razvojno izobraževalnega centra, župan, dame in gospodje, vesel sem, da sem lahko danes tu z vami zaradi tega, ker sem prav v tej občini, ki je bila včasih še večja in je štela največ naselij v Jugoslaviji, lahko končal vse svoje šole do fakultete, ki jo je bilo potrebno opravljati izven te občine. Vesel sem, da se v takem številu dobimo na dogodku, ki napoveduje zavzetost za učenje in izobraževanje tu, v tej občini in na Slovenskem.

Prav je, da teden, ki je posvečen vseživljenjskemu učenju, preseže sedem dni. Traja naj en mesec, celo leto. Razprava o krizi sega na vsa področja. Vendar še ni prišla na ključno področje, in to je vprašanje socializacije, vprašanje reprodukcije temeljnih vzorcev obnašanja, ki jih je razvila zahodna civilizacija. In to je vprašanje vzgoje in izobraževanja, šolanja in učenja.

V prvem navalu, ko je bilo videti, da je kriza predvsem kriza finančnih institucij, je bilo šolstvo omenjeno samo kot tisti del, iz katerega se lahko počrpa dodatne vire, da bo lahko bančni sistem dobil novo finančno injekcijo. Ta zgodba se počasi končuje. Celó v jedru krize, v Združenih državah Amerike, ugotavljajo, da je ključni problem najti nov tip organizacije družbe. In odgovor je možno iskati samo v inovacijah na področju vzgoje in izobraževanja ter socializaciji. Če si mi ne bomo znali postaviti prave diagnoze, potem bo tudi vsaka terapija napačna. Po novi oceni je to, kar se nam dogaja, še zadnji opomin, da je industrijska doba končana. Šolanje za tekoče trakove je mimo. Ukvarjanje z ljudmi, kot da so stvari, vodi v poglobljanje krize med ljudmi. To je kriza odnosov med ljudmi. Mi smo imeli to srečo, da smo to krizo lahko doživljali kot spremembo političnega družbeno-lastniškega sistema in zato lahko bolj čutimo, za kaj pravzaprav gre. Nekaterim se je ta sprememba dogajala stoletja in se je vmes zvrstilo kar nekaj generacij.

Tisto, kar zaznamuje učenje nove dobe, je vprašanje angažiranja biopotenciala, ki ga imamo ljudje kot posamezniki. Vprašanje angažiranja možganov ne zadeva zgolj dimenzije logike oziroma racionalnosti, ampak tudi potencial, ki ga imamo zato, da z njim živimo skozi druge in z drugimi in s tem gradimo lasten potencial. Torej, kako povezati pedagoško znanost in vse družbene znanosti z biološko znanostjo in potem te z informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami, ki so sedaj na razpolago? To je vprašanje, ki je pred nami, ki je nenazadnje pred menoj v tem mandatu in pred to vlado. Praksa izobraževanja 'iz knjig v knjige, iz seminarskih nalog v seminarske naloge, pa prezentacija teh seminarskih nalog' - to je del preteklosti. To je del industrijske družbe. Mi pa moramo začeti meriti rezultate izobraževanja in učenja po tem, kakšne sledi pušča na nas samih, na sproščanju biopotenciala, možganskega potenciala in seveda po tem, kakšne rezultate to pušča na drugih. Ne more biti končno merilo, koliko tovarn, zidov smo zgradili, koliko avtomobilov, hiš itn. ima posameznik. Ta zgodba je končana. Začenja se nova doba, nova doba pa se začenja z vsemi tistimi, ki se ukvarjamo z izobraževanjem, z resitualizacijo. Učenje naj bo vseživljenjski proces, ki bo služil vsem nam, pedagoškim delavcem, človeštvu, Slovencem in temu svetu.«